JOCURI DIDACTICE
DOMENIUL LIMBĂ ŞI COMUNICARE
NIVEL PREŞCOLAR

Profesor înv.preşcolar
FURTUNĂ DIANA- ELENA,
GPP.NR.1 BUZĂU

SPUNE CUM FACE!

Sarcina didactică: recunoaşterea animalelor şi reproducerea onomatopeelor corespunzătoare glasului acestora.

Regulile jocului: la privirea jucăriei sau a imaginii, copilul trebuie să imite glasul animalului respectiv, iar ceilalţi copii trebuie să-l recunoască şi să-l denumească. La semnalul dat, toţi copiii imită glasul animalului şi execută mişcări corespunzătoare acestuia.

Material didactic: animale - jucării sau imagini reprezentând câinele, pisica, oaia, calul, găina, cocoşul, raţa, gâsca, vrabia, albina etc.

Indicaţii pentru organizarea şi desfăşurarea jocului

Materialul necesar jocului va fi acoperit sau introdus într-un săculeţ (coşuleţ) pentru a crea surpriza la prezentare şi a da posibilitatea să se perceapă pe rând fiecare animal al cărui glas va trebui imitat. Copiii vor fi aşezaţi pe scăunele în jurul mesei cu materialul de joc.

În desfăşurarea jocului, se va asigura o anumită succesiune în prezentarea imaginilor sau a jucăriilor, începând cu cele al căror glas este mai uşor de pronunţat (pisica) şi terminând cu cele al căror glas (onomatopee) prezintă oarecare dificultate în reproducere. Se va urmări sistematic ca reproducerea să se facă la început individual, apoi se va trece la pronunţarea în mod individual cu copiii care întâmpină dificultăţi în pronunţarea unor sunete.

În complicarea jocului se modifică ordinea acţiunilor. Copiii ascultă onomatopeea (reprodusă de educatoare, înregistrată pe bandă de magnetofon) apoi aleg animalul al cărui glas l-au auzit şi-l reproduc individual sau în colectiv, după cum li se cere.

NE JUCĂM CU BALOANE

Sarcina didactică: recunoaşterea şi denumirea culorilor, formularea corectă a propoziţiei respectând acordul dintre substantiv şi adjectiv.

Regulile jocului: copiii care au jetoanele de coloarea corespunzătoare balonului prezentat de educatoare, le vor ridica şi vor preciza culoarea baloanelor cu care se joacă.

Copiii vor căuta alte obiecte de aceeaşi culoare cu a balonului educatoarei şi vor denumi culoarea acestora.

Indicaţii pentru organizarea şi desfăşurarea jocului :

Copiii vor fi aşezaţi la măsuţele dispuse în careu deschis.

În prima parte a jocului se va urmări ridicarea corectă de către copii a jetonului cu imaginea balonului de aceeaşi culoare cu culoarea aceluia ridicat de educatoare. Copiii vor denumi culoarea baloanelor respective. În acest sens educatoarea pune întrebarea „Cu ce baloane ne jucăm?", iar copiii răspund: „Ne jucăm cu baloanele roşii" etc. Se vor utiliza şi întrebări adresate în mod individual: „Cu ce balon te joci?" pentru a determina şi folosirea singularului.

În partea a doua a jocului, educatoarea ridică un anumit balon, iat copiii indicaţi caută pe o masă special pregătită obiectele sau imaginile acestora de aceeaşi culoare, formulând corect o propoziţie care să cuprindă atât substantivul cât şi adjectivul corespunzător. Se va insista asupra acordului corect între substantiv li adjectivul care îl însoţeşte: balon roşu – minge roşie; balon albastru – rochiţă albastră etc.

CÂND FACEM AŞA ?

Sarcina didactică: determinarea momentului din zi în care se efectuează o anumită acţiune.

Regulile jocului: copiii trebuie să recunoască acţiunea din imaginea la care s-a oprit acul cadranului şi momentul în care se petrece ea. La întrebarea educatoarei, copilul indicat relatează cele observate iar ceilalţi copii imită acţiunile caracteristice în succesiunea lor.

Material didactic: un cadran din carton sau placaj (material plastic) – împărţit în două – una din părţi fiind colorată deschis (eventual un soare deasupra acesteia), iar cealaltă parte fiind de culoare inchisă. Pe fiecare parte se vor fixa câte trei-patru imagini reprezentând acţiuni efectuate de copii: pentru dimineaţă: un copil se dă jos din pat; se spală la chiuvetă; serveşte micul dejun, pleacă spre grădiniţă, se joacă etc.; pentru seară: copilul se dezbracă, copilul face duş, se urcă în pat, doarme. La mijlocul cadranului este un ac indicator ce poate fi îndreptat spre oricare din imagini.

Indicaţii pentru organizarea şi desfăşurarea jocului :

Pentru a asigura reuşita jocului, se va preciza în introducere semnificaţia cuvintelor utilizate mai frecvent – respectiv: dimineaţa şi seara. La grupe avansate se pot folosi şi alte adverbe de timp, de exemplu: la prânz. În desfăşurarea jocului, prin mişcarea acului se vor alterna acţiunile de dimineaţă cu cele de seară.

SĂCULEŢUL FERMECAT

Sarcina didactică: denumirea corectă a obiectului scos din săculeţ, raportarea lui la alte obiecte, de aceeaşi categorie.

Regulile jocului: copiii la care se opreşte săculeţul la semnalul educatoarei, scot obiectul (imaginea lui), îl denumesc şi îl aşează la locul potrivit pa masă sau panou.

Materialul didactic: un săculeţ de pânză de dimensiune mică în care se introduc jucării sau alte obiecte de uz personal ca de exemplu: creion, cretă, cratiţă, batistă, chibrit, şerveţel, prosop, solniţă etc.

Indicaţii pentru organizarea şi desfăşurarea jocului

Înainte de începerea jocului educatoarea aşează pe panou sau pe mai multe mese câte un obiect care să indice criteriul de clasificare a obiectelor găsite de copii în săculeţ.

De exemplu: masă pentru mobilier, o pisică pentru animale, pieptăne pentru obiecte de uz personal. Rochiţă pentru obiecte de îmbrăcăminte. Se discută cu copiii ce alte obiecte pot fi aşezate alături de cele aflate pe mese în funcţie de criteriul utilităţii.

În săculeţ vor fi introduse obiecte din categorii diferite. Ele vor fi date copiilor aşezaţi în semicerc pentru a le trece din mână în mână. La semnalul educatoarei săculeţul se opreşte. Copilul la care s-a oprit săculeţul trebuie să scoată un singur obiect; îl denumeşte şi-l oferă vecinului cu rugămintea de a-l aşeza la locul potrivit. Acesta va căuta grupul de obiecte corespunzător şi va motiva aşezarea efectuată.

EU SPUN UNA, TU SPUI MULTE

Sarcina didactică: alegerea corectă a jetonului cu una sau mai multe imagini şi exprimarea corectă a singularului şi pluralului.

Regulile jocului: copilul chemat de educatoare vine la masa ei, alege un cartonaş şi spune dacă pe el este reprezentat un element sau mai multe elemente. Copilul care are jetonul cu imaginea mai multor elemente de acelaşi fel (sau o imagine a obiectului), ridică acel cartonaş sus, repede şi formulează propoziţia.

Indicaţii pentru organizarea şi desfăşurarea jocului

Pentru fiecare substantiv propus în joc vor exista două cartonaşe, unul cu un singur element, iar altul cu două sau mai multe elemente. Pe rând câte un copil vine la masa educatoarei şi alege un cartonaş. De exemplu, ridicând un cartonaş cu mai multe elemente copilul spune: „Eu am pe cartonaş multe flori". Copilul la care se află cartonaşul cu o singură floare se ridică şi spune: „Eu am cartonaşul cu o singură floare". Apoi copilul formulează propoziţia despre floare. Copilul care se află la masa educatoarei trece la plural propoziţia respectivă.

În partea a doua a jocului educatoarea (sau copiii) spune un cuvânt la singular (sau plural), iar copiii trebuie să spună acelaşi cuvânt la plural – respectiv la singular.

POŞTAŞUL

Sarcina didactică: recunaşterea şi denumirea lucrătorului care foloseşte anumite unelte sau face anumite produse.

Regulile jocului: copilul care a primit scrisoarea de la poştaş, trebuie să spună de cine a fost trimisă, orientându-se după imaginile uneltelor sau a produsului din ilustrată.

Grupa de copii mimează a acţiune specifică lucrătorului de la care a primit scrisoarea.

Indicaţii pentru organizarea şi desfăşurarea jocului

În organizarea jocului se va urmăricrearea atmosferei prin anunţarea şi sosirea poştaşului.

La început educatoarea va utiliza un exemplu cu ajutorul căruia va explica şi demonstra. Astfel, la întrebarea: „De la cine ai primit scrisoarea?", copilul poate răspunde: „Eu am primit scrisoarea de la croitor, deoarece pe ea este desenat acul cu care el coase", sau: „Eu am primit scrisoarea de la bucătar, deoarece pe ea este desenat un cozonac pe care-l pregăteşte bucătarul".

Până când copiii pot formula fraze atât de lungi se pot folosi două sau chiar trei întrebări consecutive. De exemplu: „De la cine ai primit scrisoarea?” copilul răspunde: „De la croitor”. Urmează cea de-a doua întrebare: „De unde ştii?”. Copilul răspunde: „Fiindcă pe ea este desenat un mosor cu aţă”. A treia întrebare va fi: „Ce face croitorul cu aţa?”. Copilul precizează: „Croitorul coase cu aţa”.

La grupele cu nivel mai dezvoltat se va putea solicita denumirea uneltei sau a pronumelui de către un alt copil. După „lectura” scrisorii, grupa va mima dacă se poate, o acţiune specifică profesiunii respective. Propunerea acţiunii o face la începutul jocului educatoarea, apoi o pot sugera copiii. În cursul jocului, se va avea grijă ca rolul poştaşului să fie interpretat, pe rând de mai mulţi copii.

GĂSEŞTE CUVINTELE POTRIVITE

Sarcina didactică: completarea propoziţiei enunţate de conducătorul jocului cu cuvântul corespunzător, formularea unor propoziţii în care să se includă în mod logic un cuvânt dat.

Regulile jocului: copilul atins pe umăr cu bagheta, completează cuvântul care lipseşte din propoziţie, reluând apoi întreaga propoziţie cu un cuvânt dat. Grupa de copii aprobă prin aplauze răspunsurile corecte.

Indicaţii pentru organizarea şi desfăşurarea jocului

Copiii vor fi aşezaţi pe scăunele dispuse în semicerc.

În funcţie de nivelul grupei, educatoarea va formula propoziţii eliptice începând cu cele cărora copilul trebuie să le adauge fie complementul, fie predicatul, fie atributul, fie subiectul.

Astfel se pot utiliza propoziţii de tipul:

- Merele se culeg din....
- Toamna, copiii merg la ....
- Cireşele....
- Primăvara, pomii....

În genere, copiii pot fi solicitaţi să găsească mai multe cuvinte potrivite pentru aceeaşi propoziţie.

În partea a doua a jocului pot să fie antrenaţi copiii în calitatea de conducători ai jocului. De asemenea, se modifică sarcina didactică. Conducătorul jocului spune un cuvânt, iar copiii trebuie să construiască o propoziţie cu sens în care să fie inclus cuvântul respectiv.

CUM ESTE ?

Sarcina didactică: găsirea răspunsului corect.

Regulile jocului: alegerea şi descrierea imaginii de pe cartonaş de către copil se va face la indicaţia conducătorului jocului. Cel care are cartonaşul ce exprimă inversul se va anunţa foarte repede şi va răspunde.

Indicaţii pentru organizarea şi desfăşurarea jocului

Copiii vor primi atâtea cartonaşe câte răspunsuri li se vor cere.

În cursul jocului de conducător va fi interpretat la început de educatoare , iar după însuşirea lor de către copii. Conducătorul face un semn ca la „jocul tăcerii” prin mişcarea degetului arătător. Copilul indicat vine la masa educatoarei şi alege un cartonaş, denumeşte succint elementul cu caracteristica lui – „un coş gol”. Copilul care are imaginea coşului plin o aduce la masă şi spune o propoziţie în care cuprinde elementul redat cu caracteristica lui: „Coşul plin este greu” sau „Mama aduce acasă un coş plin cu fructe”.

În partea a doua a jocului, educatoarea împarte copiilor jucării având caracteristici diferite: o păpuşă mare, o păpuşă mică, un tren lung, un tren scurt, o masă rotundă, o masă pătrată.

BIBLIOGRAFIE

Nicoleta Bârsan, 1995, JOCURI DIDACTICE SPECIFICE DEZVOLTĂRII
LIMBAJULUI ȘI COMUNICĂRII ORALE A PREȘCOLARILOR,
București,Editura Didactică și pedagogică R.A.